

kirjaamo.ym@gov.fi

PL 35

00023 Valtioneuvosto

Asianumero: VN/26856/2023

Tämä on Lapinlahti – Maailmanparaspaikka ry. lausunto koskien alueidenkäsittelylakia ja -asetusta. Laatijoina ovat olleet puheenjohtaja, taide- ja ympäristökasvattaja, maa- ja metsätilallinen Mervi Eskelinen, Lapinlahden kunnanvaltuutettu, maa- ja metsätilallinen, tutkija Kaisa Paldanius ja emerita hyvinvointiteknologian asiantuntija Sirpa Jyrkkänen. 11.7.2025 Lapinlahdella.

YLEISTÄ LAKILUONNOKSESTA

Lakiluonnoksessa on erinomainen asia, että laissa teollisen kokoluokan tuuli- ja aurinkovoimarakentaminen on otettu erityiseksi lakivalmistelun kohteeksi. Toisaalta kokonaisvaltainen energiarakentamisen laki tarvitaan Suomeen turvaamaan Suomen luonto ja Suomen turvallisuus ja suomalaisten turvallinen asuminen omissa kodeissaan.

Kunnat tulisi velvoittaa toteuttamaan käytännössä demokraattista ja kuntalaisia aidosti osallistavaa päätöksen tekoa teollisen kokoluokan tuuli- ja aurinkovoimarakentamista koskeissa kaavoitushankkeissa. Asukkaiden suoja ja kuntalaisten tasa-arvoinen kohtelu on ensiarvoisen tärkeää.

LAKILUONNOKSESSA HUOMIOITAVIA TÄRKEITÄ ASIOITA

Lakiluonnoksen 68 § Sääntö 8H on hyvä ja kannatettava, mutta se pitäisi saada voimaan myös maakuntakaavaan merkityille alueille. Ympäristölupa ja YVA-menettely on myös tehtävä pakolliseksi kaikissa tuulivoimahankkeissa. YVA-menettelyssä tulisi olla puolueeton taho tekemässä luontoselvitystä, paikallisia luontoyhdistyksiä ja metsästysseuroja olisi kuunneltava tarkasti. Tämänhetkinen YVA-menettely ei ole puolueeton, sillä tuulivoimayhtiölle kaavoitusta laativa kaavoittaja tekee tilaustyönä kaavaa ja kustannukset maksaa tuulivoimayhtiö ("Sen lauluja laulat, kenen leipää syöt" -tyylillä ja tämä näkyy käytännössä kaavoitusprosessin eri vaiheissa.) Jos asiat ovat kaikin puolin kunnossa, niin tuulivoimayhtiöllä ei ole mitään ongelmaa ympäristöluvan kanssa. Ympäristölupa takaa kunnalle ja kuntalaiselle/osallisille keinoja haittojen torjumiseen. Sääntö 8H pitäisi olla minivaatimus ja kunnilla oikeus määrittää pidempi suojaetäisyys ottaen huomioon paikalliset olosuhteet.

Tutkittua tietoa tuulivoiman terveysvaikutuksista tarvitaan lisää. Suomalaiset tuulivoiman melumallinnokset ovat vanhentuneita ja puutteellisia. Tästä on osoituksena, että Suomessa on meneillään tällä hetkellä lukuisia melumittauksia, koska rakennetun tuulivoimateollisuusalueen lähiasukkaat kärsivät tuulivoimaloiden aiheuttamasta melusta omassa kodissaan.

On erittäin tärkeää olla monikanavaista viestintää, siitä syystä, että mahdollisimman moni ihminen, taho, jota asia koskee, on tietoinen asiasta. Paikallinen sanomalehti on tällä hetkellä monelle maan- ja metsänomistajalle tietolähde. Eri ikäiset ihmiset löytävät nämä tiedot eri lähteistä.

Oma suoja-alue tarvitaan luonnonsuojelualueille ja Natura-alueille. Suomeen laadittavaan lakiin täytyy lisätä EU-direktiivin mukaiset suojaetäisyydet. Useassa EU-maassa suojaetäisyys on 500 m ja 1500 m, joista 1500 m on voimassa lintuperusteisiin Natura-alueisiin. Myös voimalinjoihin pätee 500 metrin minimi.

Tiivis yhteistyö paikallisen hyvinvointialueen kanssa on otettava maakuntakaavatasoiseksi riskienarviointi tehtäväksi. Tässä yhteistyössä hyvinvointialueen tulee valvoa oman alueensa asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta kokonaisvaltaisesti.

Maakuntakaavassa hiljaiset alueet on otettava jatkossa huomioon erityisalueina. Lakisääteinen raja on perusteltua alentaa 40 dB:stä rajaa 35 dB:iin.